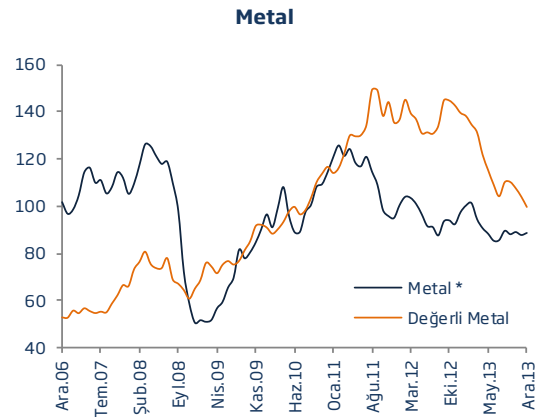
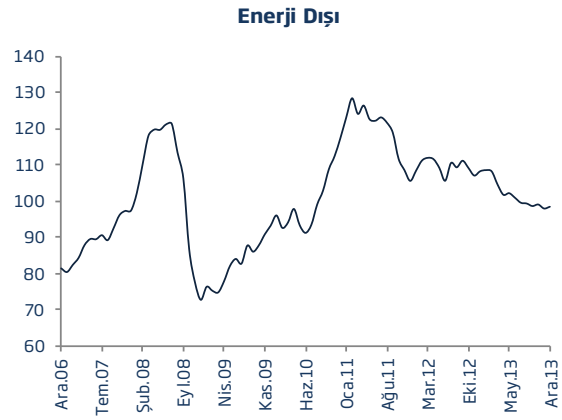
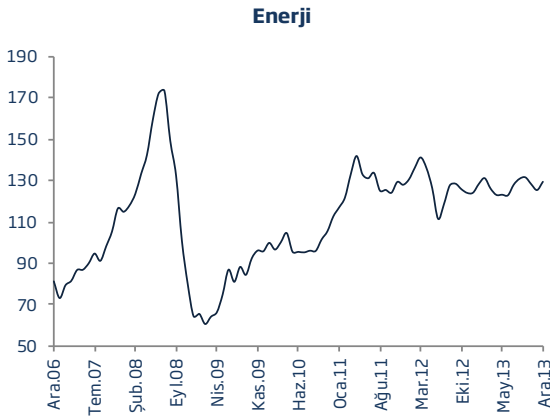

HATİCE ERKİLETLİOĞLU

- Uluslararası Para Fonu (IMF) ile Dünya Bankası 2014 yılı için küresel ekonomik büyüme tahminlerini yukarı yönlü revize etti. IMF, Ekim ayından bu yana gelişmiş ülkelerde talebin yukarı yönlü bir seyir izlediğini belirtirken, gelişmekte olan ülkelerde ihracattaki canlanmanın iç talep üzerindeki baskının olumsuz etkilerini sınırlandırdığını vurguladı. Dünya Bankası da son dönemde gelişmiş ekonomilerde toparlanma eğiliminin belirginleştiğini, bunun önümüzdeki dönemde küresel talep koşullarını ve ihracat kanalıyla gelişmekte olan ülkeleri olumlu yönde etkileyeceğini vurguladı.
- Aralık ayında emtia fiyatları aylık bazda genel olarak yukarı yönlü bir seyir izledi. Fiyat endeksleri enerjide %3,2, enerji dışında %0,5 artış kaydetti.
- Metal fiyatları Aralık ayında stoklarda azalma ve küresel ekonomik aktivitede devam eden iyileşme paralelinde önceki aya göre yukarı yönlü seyir izledi. Bununla birlikte, üretim kapasitesindeki artış fiyatlar üzerinde bir miktar aşağı yönlü baskı oluşturuyor.
- 2014'te OPEC üyesi olmayan ülkelerin ham petrol üretimlerini artıracığı tahmin ediliyor. Öte yandan, gerginliğin yüksek olduğu Irak ve Güney Sudan gibi ülkelerde üretimde sıkıntılar yaşanması fiyatlar üzerinde yukarı yönlü baskı yaratabilir.
- Yıl geneline bakıldığında Aralık ayında yıllık bazda enerji fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle diğer emtia fiyatları genelinde sınırlı bir artış gözlemlendi. Öte yandan, ana metal fiyatı üretim kapasitesindeki artışa bağlı olarak, tarım ürünlerinin fiyatı ise tahıl üretimindeki güçlü artışın etkisiyle düşüş kaydetti.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2010=100)

EMTİA PIYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Aralık ayında doğalgaz fiyatları ABD’de etkili olan soğuk hava koşullarına bağlı olarak ısınma kaynaklı talebin yükselmesinin ve üretimde yaşanan zorlukların etkisiyle %1,1 yükselirken ham petrol fiyatları Libya ile Güney Sudan’da arza ilişkin yaşanan endişelerin etkisiyle %2,8 arttı.
- Hububat fiyatları Aralık ayında geriledi. Bu gelişmede, önceki yıl yaşanan kuraklığın ardından 2013’te üretimdeki artış rol oynadı. Buğday fiyatları aylık bazda %5 (yıllık bazda %16), mısır fiyatı aylık bazda %1 (yıllık bazda %36) oranında geriledi.
- Şeker fiyatları olumlu arz koşullarının etkisiyle %6’nın üzerinde düşüş kaydetti, bitkisel yağların fiyatları da Güney Amerika’daki üretim artışının etkisiyle düşüş gösterdi.
- Kahve fiyatları %3 yükselirken bunda en büyük robusta* kahve ihracatçısı ülke olan Vietnam’ın ihracatının düşmesi etkili oldu. Çay fiyatları da yüksek talebe bağlı olarak %4 oranında arttı.
- Pamuk fiyatları Aralık ayında ABD’nin üretimine yönelik düşük tahminlerin etkisiyle %3,4 oranında arttı.
- Kauçuk fiyatları aynı ayda Çin’in talebinin artacağına ilişkin bekleyişlerin etkisiyle hafif yükseldi.
- Çinko fiyatları Aralık ayında stoklardaki düşüş ve maden ocakların kapatılmasının etkisiyle %6’ya yakın arttı. Nitekim, Avustralya’daki büyük bir maden ocağının 2015 yılında kapatılması bekleniyor. Bunun kurşun arzı üzerinde de etkili olacağı tahmin edilirken kurşun fiyatları azalan stoklara bağlı olarak %2 civarında yükseldi.
- Stoklardaki düşüşün ve Çin kaynaklı güçlü ithalat rakamlarının etkisiyle bakır fiyatları %2 seviyesinde arttı. Diğer taraftan, metalin üretim kapasitesinin artmaya devam ettiği gözleniyor.
- Nikel fiyatları stokların rekor seviyelere yükselmesine rağmen Endonezya’nın ihracata yasak uygulayacağına dair endişelerin etkisiyle aylık bazda %2 artış sergiledi.
- 2013 yılı genelinde hemen hemen tüm metallerin fiyatları geriledi. Nikel ve alüminyum fiyatları fazla arz ve üretim kapasitesine bağlı olarak yıllık bazda sırasıyla %20 ve %17 düşüş gösterdi. Arz fazlasında büyük yatırımların gecikmeli etkisi belirleyici oldu. Bunun 2014 yılında da etkili olması beklenirken madencilik yatırımlarının yavaşlaması da bekleniyor. Diğer taraftan, demir cevheri fiyatları 2013 yılında Çin’den gelen yüksek talep nedeniyle %5’in üzerinde artış kaydetti.
- Endonezya’nın işlenmemiş metal cevherlerinin ihracatına yakın vadede yasak getireceği yönündeki beklentilerin piyasalar üzerinde (özellikle nikel, boksit, bakır ve kalay) etki yaratacağı öngörülüyor. Ancak uygulamanın detayları henüz belli olmadı.
- Metal talebi gelişmiş ülkelerde iyileşme kaydederken, gelişmekte olan ülkelerde halen güçlü seyrini sürdürüyor. Bununla birlikte, Çin’in talebinin yavaşladığına dair endişeler gündeme geliyor.
- ABD Merkez Bankası’nın (Fed) varlık alımlarını azaltacağını açıkladığı Aralık ayında altın fiyatları aylık bazda %4 düşerken yıllık bazdaki gerileme %27 ile 1981’den bu yana kaydedilen en büyük oranlı düşüş oldu. Değerli metale yönelik yatırım talebinin düşük kaldığı gözleniyor. Önümüzdeki dönemde de Fed’in tedrici bir şekilde tahvil alımlarına devam etmesi ve gelişmiş ülke ekonomilerinin toparlanması paralelinde altında güvenli liman motifli alımların azalması ve buna bağlı olarak yatırım talebinin düşük olması bekleniyor. Buna ek olarak Hindistan’da beklenen ithalat sınırlamalarının etkisiyle fiziksel alımların düşük kalması öngörülüyor. Diğer taraftan, Çin’in talebinin ise süreceği tahmin ediliyor.

*: Sarımsı kahverengindeki yuvarlak Robusta çekirdeklerinden üretilen Afrika kökenli kahve türüdür.

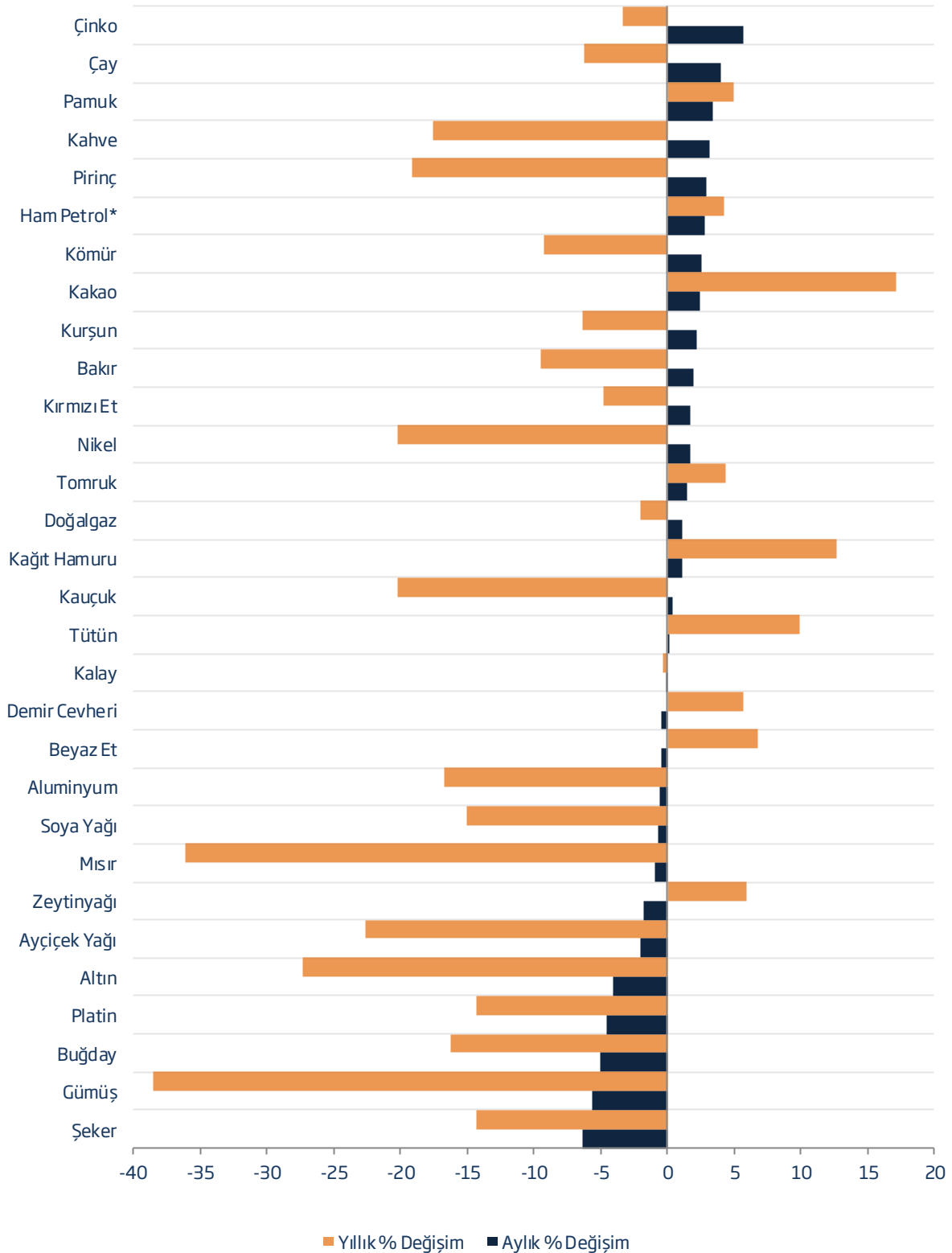
EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Son dönemde kaygıların yatışmış olmasına rağmen, dünyanın enerji açısından bağımlı olduğu Orta Doğu'da gündeme gelebilecek siyasi risklerin petrol arzı üzerindeki temel risk olduğu değerlendirilmektedir. Brezilya'nın okyanustan çıkardığı petrolün halen arzu edilen düzeylere gelememiş olmasının yanı sıra, ABD'nin devreye giren yeni petrol sahalarının orta-uzun vadede tek başına fiyatları aşağı çekmekten uzak olduğu düşünülmektedir. Küresel ekonominin krizden çıkışı açısından, büyüme ve üretime ilişkin rakamların ne denli istikrar kazandığı muğlaklığını korumakta olup enerji fiyatlarında talep kaynaklı artışların en azından yakın gelecekte muhtemel olmadığı değerlendirilmektedir.
- Küresel talep koşullarının istikrarlı bir görünüm sergilemekten uzak olması ve 2013 yılı hasadı ile 2014 hasadına ilişkin beklentilerin olumlu seyretmesi tarımsal ürün fiyatlarını baskı altında tutmaya devam etmektedir. Bu nedenle gıda fiyatları üzerinde başlıca risklerin aşağı yönlü olduğu düşünülmektedir.
- Metal fiyatlarına ilişkin geçen aylardaki beklentilerimiz geçerliliğini korumaktadır. Buna göre, metal fiyatlarında Çin kaynaklı talebin belirleyici olduğu, talepte kayda değer bir gelişme yaşanmaması ve arz artışının sürmesi durumunda, son iki yılda ortaya çıkan gerileme eğiliminin gelecek yıllarda da korunabileceği düşünülmektedir.

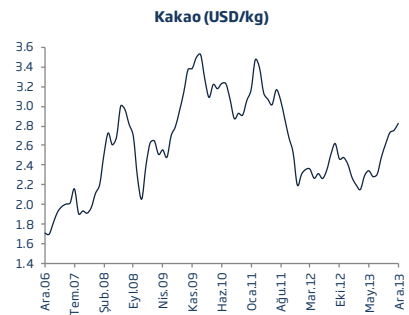
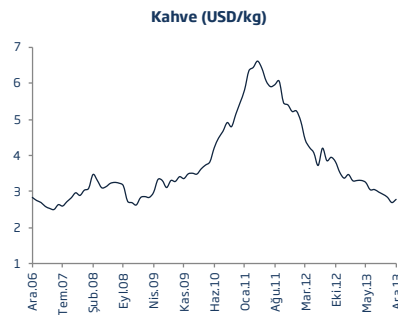
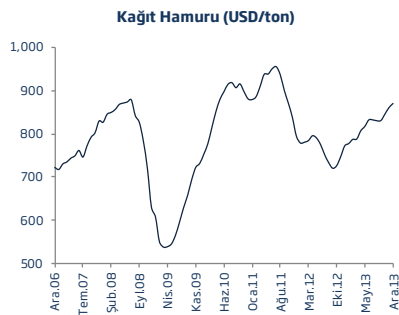
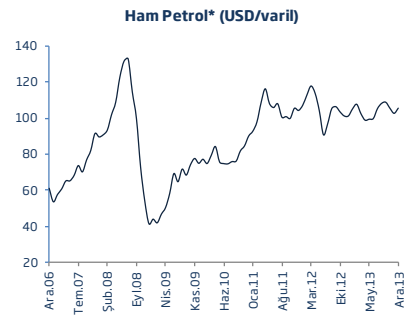
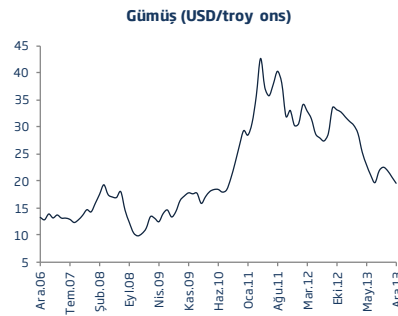
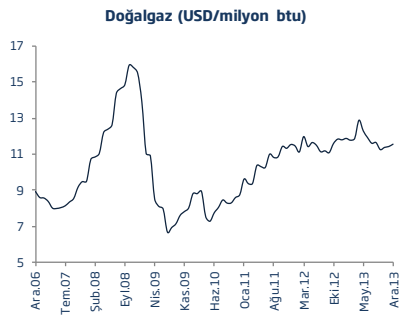
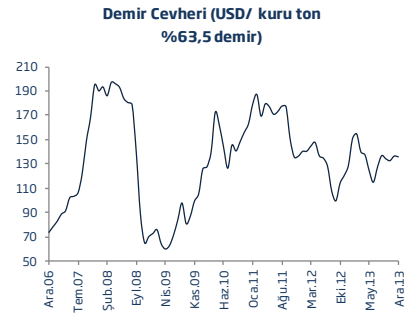
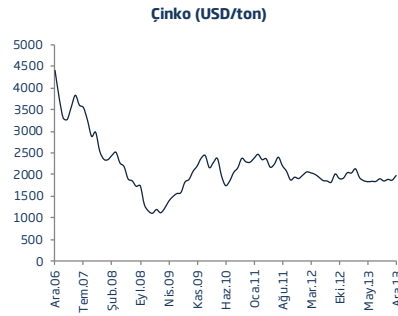
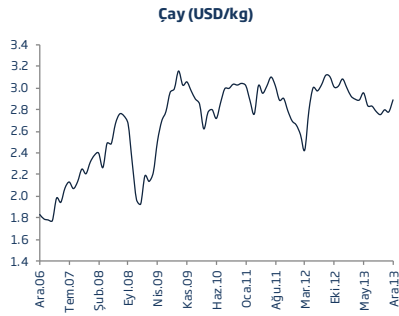
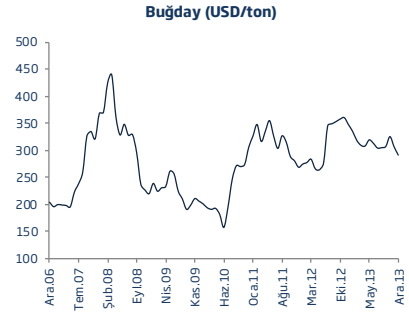
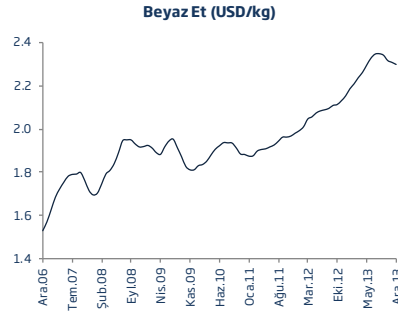
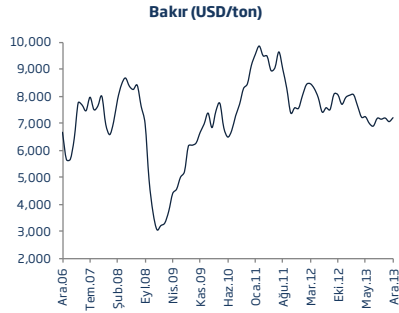
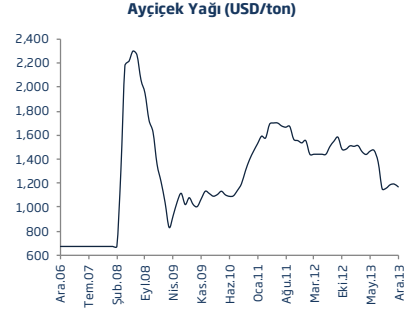
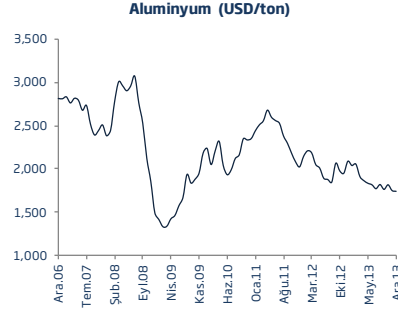
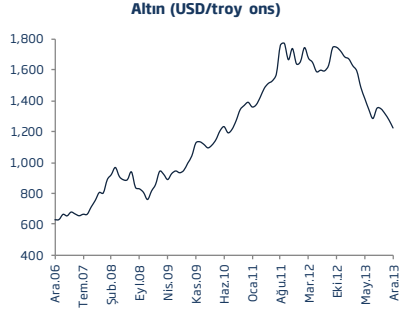
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin				
		2000	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2020	2025
Enerji										
Ham Petrol*	USD/varil	28	104	105	104	104	100	99	97	97
Kömür	USD/ton	26	121	96	85	87	90	91	95	100
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	4	11	12	12	11	11	11	10	9
Tarım										
Kakao	USD/kg	0,9	3,0	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2
Kahve	USD/kg	1,9	6,0	4,1	3,1	3,0	3,2	3,2	3,4	3,5
Çay	USD/kg	1,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	3,1	3,2
Soya Yağı	USD/ton	338	1.299	1.226	1.057	1.030	1.020	1.018	1.010	1.000
Mısır	USD/ton	89	292	298	259	225	235	235	233	230
Pirinç	USD/ton	202	543	563	506	460	450	447	435	420
Buğday	USD/ton	114	316	313	312	300	295	293	285	275
Kırmızı Et	USD/kg	1,9	4,0	4,1	4,1	4,0	4,0	3,9	3,9	3,8
Beyaz Et	USD/kg	1,3	1,9	2,1	2,3	2,3	2,2	2,2	2,1	2,0
Şeker	USD/kg	0,2	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Tomruk	USD/metre küp	275	485	451	464	475	480	485	507	535
Pamuk	USD/kg	1,3	3,3	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1	2,3
Kauçuk	USD/kg	0,7	4,8	3,4	2,8	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8
Tütün	USD/ton	2.976	4.485	4.302	4.560	4.600	4.400	4.374	4.273	4.150
Metal										
Aluminyum	USD/ton	1.549	2.401	2.023	1.847	1.800	1.850	1.878	1.994	2.150
Bakır	USD/ton	1.813	8.828	7.962	7.332	7.150	7.100	7.069	6.948	6.800
Demir Cevheri	USD/kuru ton	29	168	128	135	135	137	138	141	145
Kurşun	USD/ton	454	2.401	2.065	2.140	2.120	2.150	2.160	2.199	2.250
Nikel	USD/ton	8.638	22.910	17.548	15.032	14.500	15.000	15.276	16.432	18.000
Kalay	USD/ton	5.436	26.054	21.126	22.283	22.500	22.700	22.920	23.822	25.000
Çinko	USD/ton	1.128	2.194	1.950	1.910	2.000	2.050	2.083	2.218	2.400
Altın	USD/troy ons	279	1.569	1.670	1.412	1.220	1.200	1.190	1.149	1.100
Gümüş	USD/troy ons	5	35	31	24	21	21	21	21	22
Platin	USD/troy ons	545	1.719	1.551	1.487	1.400	1.350	1.340	1.299	1.250

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Aralık 2013)

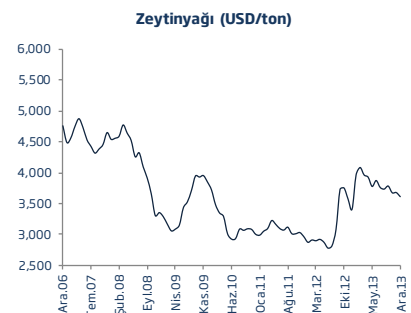
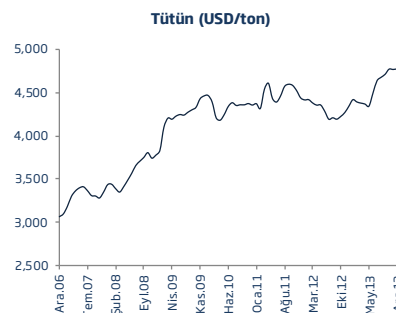
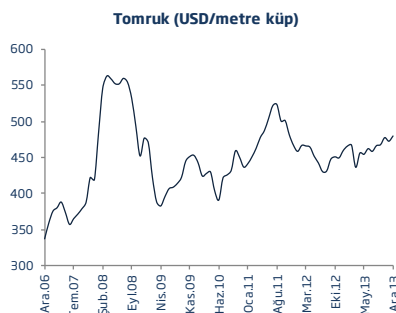
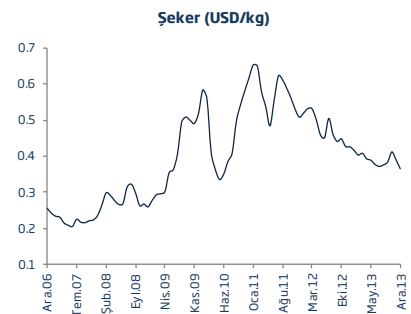
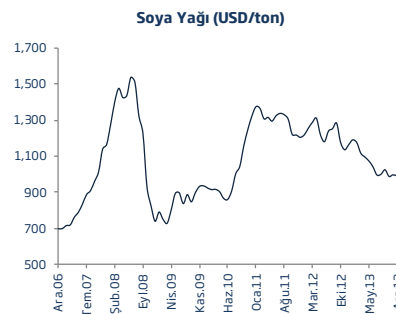
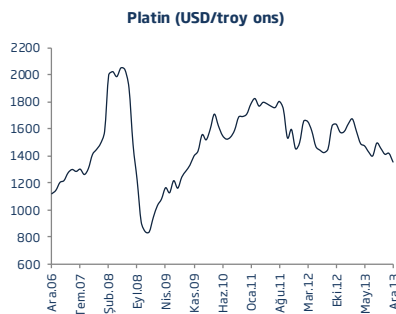
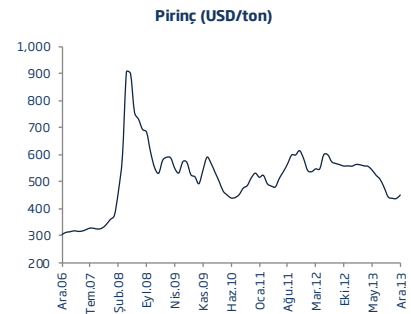
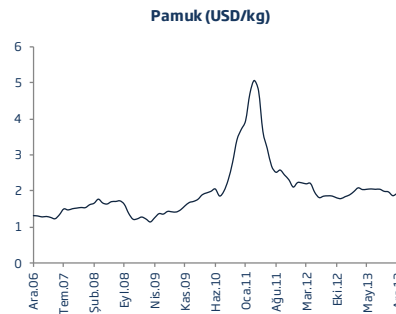
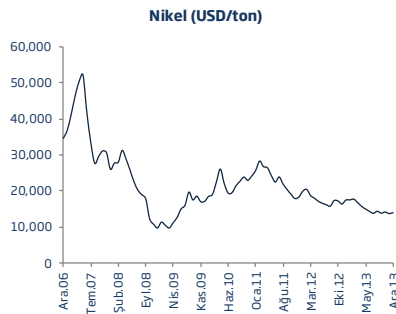
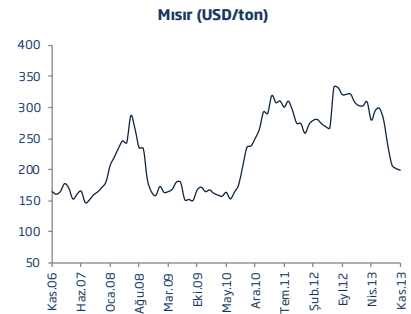
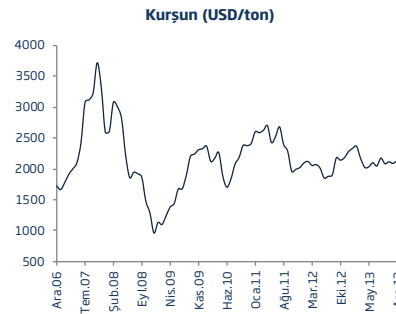
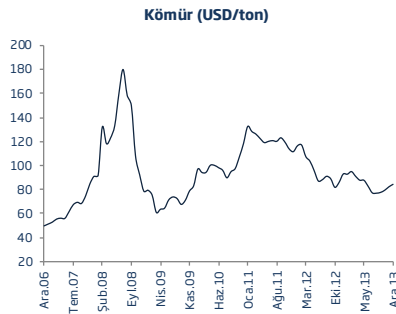
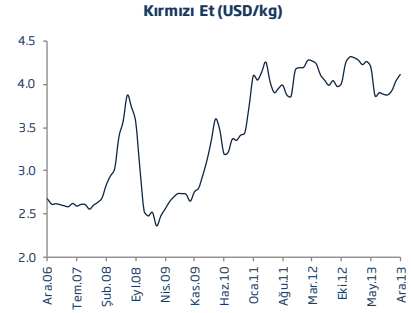
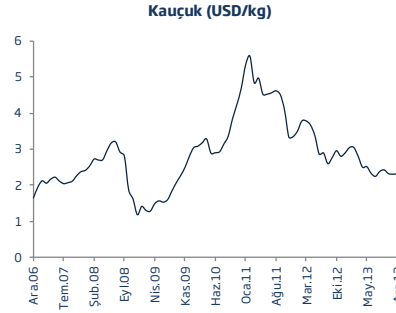
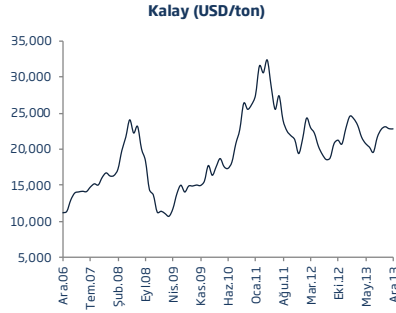
EMTİA FİYATLARI - I

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.